

Kreditinstitutter

Markedsudvikling 2019

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning.....	3
2. Indtjening.....	5
3. Kapital	8
4. Udlån.....	14
5. Regulering.....	16
6. Klimarisici.....	21

1. Sammenfatning

De danske kreditinstitutter er velkapitaliserede og har haft moderat udlånsvækst siden 2016. Dermed er der et godt udgangspunkt for at give kredit til husholdninger og virksomheder, der midlertidigt har brug for likviditet som følge af COVID-19-krisen.

De makroøkonomiske udsigter er markant forværrede med de drastiske smittebremsende foranstaltninger, som er indført i Danmark og omverdenen. Indikatorer som bilsalg og betalingstransaktioner tyder på, at økonomien aktuelt er i kraftig tilbagegang, og i de offentliggjorte scenarier for dansk økonomi fra Nationalbanken, Finansministeriet og de Økonomiske Råd indgår fald i BNP på 3 pct. eller mere i 2020. Den forværrede økonomi for husholdningerne og virksomhederne vil uundgåeligt føre til øgede nedskrivninger for kreditinstitutterne.

Finanstilsynets stresstest af kreditinstitutterne indeholder et scenarie med en meget negativ udvikling i såvel BNP som ledighed og beskæftigelse. Hårdheden af dette scenarie står mål med selv de mest pessimistiske offentliggjorte scenarier for dansk økonomi. Derfor er forventningen på skrivende tidspunkt, at den makroøkonomiske modvind ikke bliver værre end, hvad institutterne udsættes for i stresstest, og at den finansielle stabilitet i kreditinstitutsektoren derfor ikke er truet. Erfaringen tilsiger dog, at der skal tages forbehold for den usikkerhed, der ligger i stresstest.

Denne artikel er baseret på kreditinstitutternes årsregnskaber for 2019. Effekter af COVID-19-krisen fremgår derfor ikke af data. De efterfølgende afsnit beskriver, fra hvilket udgangspunkt danske kreditinstitutter gik ind i krisen.

De danske kreditinstitutter fik i 2019 et overskud før skat på 38 mia. kr. mod 40 mia. kr. året før. Faldet skyldes hovedsageligt faldende nettorenteindtægter som følge af det lave renteniveau. Stigende gebyrindtægter i forbindelse med den historisk store konverteringsbølge har delvist opvejet de faldende renteindtægter.

En stigning i nedskrivningerne fra 1,6 mia. kr. til 3,4 mia. kr. bidrog også til vigende overskud. Nedskrivningerne var dog fortsat på et meget lavt niveau.

Kreditinstitutternes solvensprocent steg en smule og lå på 22,2 pct. af de samlede risikoeksponeringer ved udgangen af 2019. Til sammenligning var den 12,5 pct. ultimo 2008.

Flere finansielle aktører er begyndt at udbyde forskellige produkter, der betegnes som bæredygtig finansiering, f.eks. i form af grønne obligationer. Der findes dog fortsat ikke fælles standarder eller mærkningsordninger for bæredygtige finansielle produkter. Derfor er det vigtigt, at kreditinstitutterne handler redeligt og transparent overfor deres kunder ved salg af denne type produkter.

Boks 1: COVID-19-beredskabet i finansielle virksomheder

De finansielle virksomheder etablerede i perioden lige efter nedlukningen af Danmark (den 12. marts) deres kriseberedskab for at sikre fortsat drift af kritiske funktioner. Kriseberedskabet medfører møde- og rejserestriktioner samt hjemmearbejdspladser eller fysisk opsplitting af personale på forskellige lokationer for at undgå smitte mellem nøglepersoner. Finanstilsynet har løbende fulgt udviklingen og er i tæt dialog med de finansielle virksomheder.

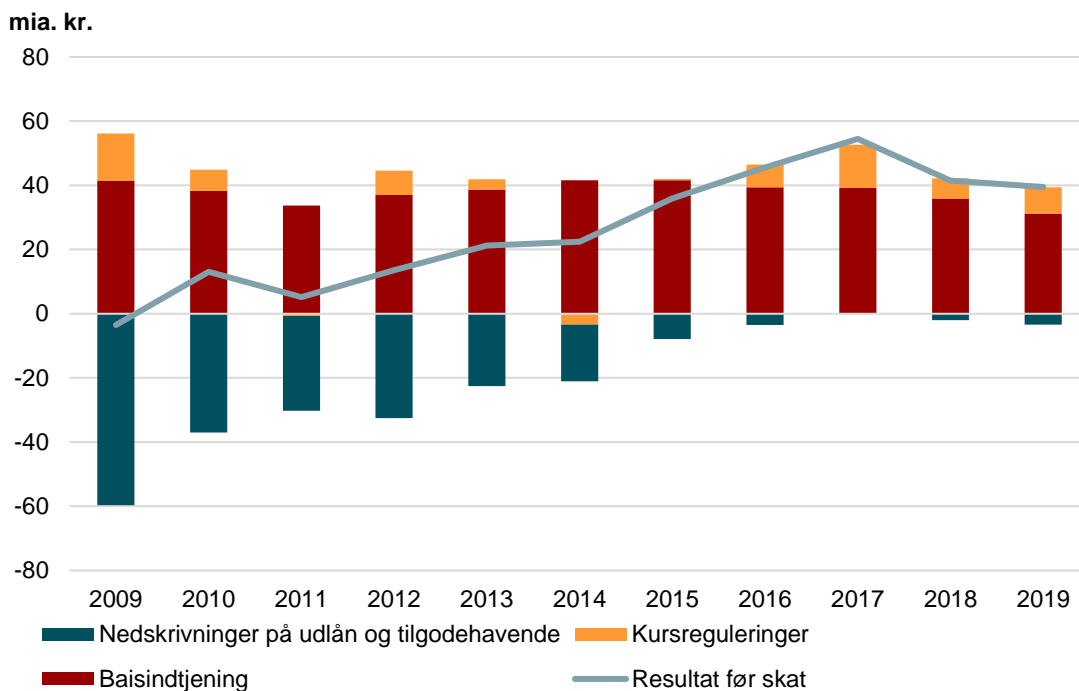
Finanstilsynet vurderer, at virksomhedernes beredskabsplaner er velfungerende og har den nødvendige fokus på at opretholde kritiske funktioner. Videre vil langt størstedelen af de finansielle virksomheder over en længere periode kunne fortsætte driften af kernefunktioner under de aktuelle COVID-19-restriktioner eller ved stramninger af disse.

Den finansielle sektor har samlet set et stærkt og solvensrobust udgangspunkt for et økonomiske tilbageslag som følge af COVID-19. Samlet set har sektoren på skrivende tidspunkt ikke taget meget store tab som en følge af COVID-19, men de danske kreditinstitutter har i første kvartal 2020 hensat midler til dækning af fremtidige tab, i form af nedskrivninger på udlån. Det er dog vurderingen, at jo længere tid samfundet er lukket ned, jo større negative konsekvenser vil det få for de enkelte finansielle virksomheder og for deres kunder.

2. Indtjening

De danske kreditinstitutter fik et resultat før skat på 38 mia. kr. i 2019, jf. figur 1. Basisindtjeningen, der er et udtryk for institutternes kerneforretning, fortsatte sit fald. Dette blev dog opvejet af væsentligt højere kursreguleringer på 8,3 mia. kr. mod 6,2 mia. kr. i 2018. Men da nedskrivningerne samtidig steg i 2019, dog fra et meget lavt niveau, blev det samlede resultat lidt lavere i 2019 end i 2018.

Figur 1: Stort set uændret resultat

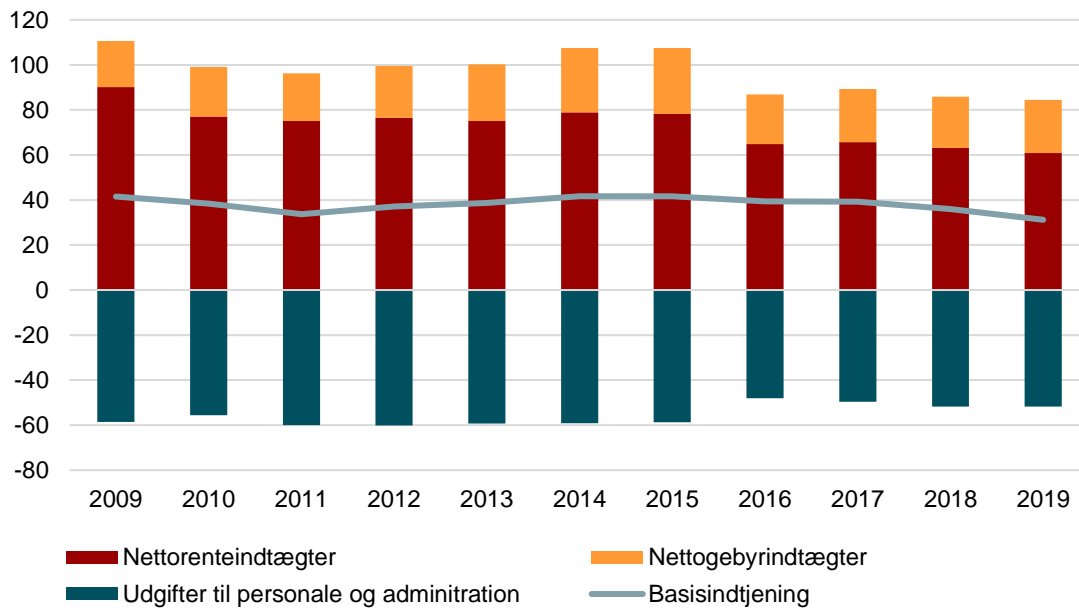

Note: Basisindtjening består af nettorente- og gebyrindtægter, udgifter til personale og administration og andre driftsindtægter og -udgifter. Dette er et udtryk for kreditinstitutternes kerneforretning. Bemærk, at overgangen til IFRS9 primo 2018 alt andet lige har betydet højere nedskrivninger.
 Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Den faldende basisindtjening er drevet af faldende nettorenteindtægter i pengeinstitutterne, der bliver presset af indsnævrede rentemarginaler (forskellen mellem renter på ind- og udlån). Det skyldes især de negative renter, herunder at pengeinstitutterne ikke har indført negative renter fuldt ud på almindelige husholdningers indlånskonti. De fleste kreditinstitutter er dog begyndt at lade husholdninger betale negative renter for beløb over en vis grænse. Flere kreditinstitutter har endda nedsat deres beløbsgrænse i andet halvår af 2019 i takt med, at tendensen med negative renter for store indskud fra husholdninger har vundet indpas i sektoren.

Figur 2: Fortsat faldende basisindtjening

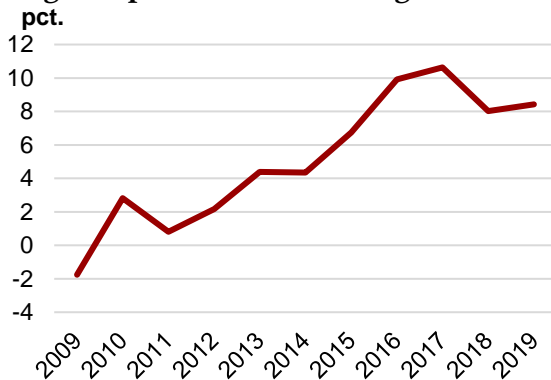
mia. kr.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

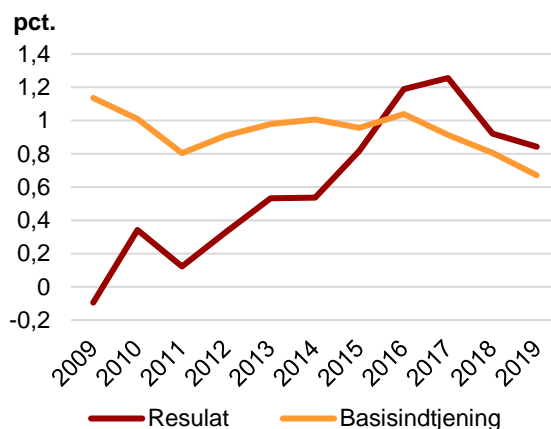
Nettogebyrindtægterne var lidt under 1 mia. kr. større i 2019 end i 2018. De ville alt andet lige være faldet uden sommerens historisk store konverteringsbølge, der samlet set bidrog til, at pengeinstitutternes indkomst fra lånesagsgebyrer var omkring 1 mia. kr. højere end i 2018. Stigningen i gebyrindtægter kunne dog kun delvist opveje de faldende nettorenteindtægter.

Figur 3 (a): Lille stigning i egenkapitalens forrentning

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Figur 3 (b): Faldende resultat ift. udlånet

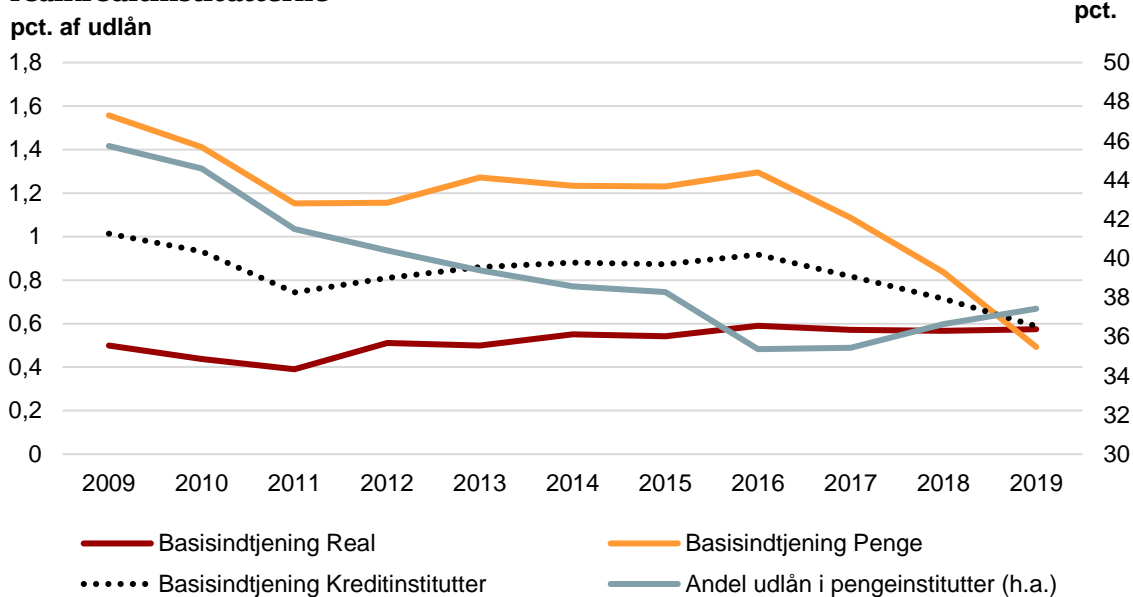
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Faldet i basisindtjeningen skal også ses i lyset af, at kreditinstitutternes forretningsomfang er blevet større. Målt i forhold til udlån og garantier har basisindtjeningen været stødt faldende siden 2016, jf. figur 2. Næsten hele faldet skyldes, at pengeinstitutterne tjente væsentligt

mindre på hver udlånskrone i 2019 end i 2016, mens realkreditinstitutternes bidrag pr. udlånskrone er stort set uændret, jf. figur 4. Det skyldes, at realkreditinstitutter ikke i samme grad som pengeinstitutter rammes af negative renter, fordi realkreditinstitutternes basisindtjening pr. konstruktion, via markedsfinansiering, i langt mindre grad påvirkes af ændringer i renteniveauet.

Når den faldende basisindtjening ikke har medført en faldende egenkapitalforrentning efter skat i 2019, jf. figur 3 (a), skyldes det alene skattetekniske forhold i et enkelt kreditinstitut¹.

Figur 4: Basisindtjening i pengeinstitutterne nu på niveau med realkreditinstitutterne

Note: Bemærk, at basisindtjening for kreditinstitutter ikke er et gennemsnit af basisindtjening for hhv. realkredit- og pengeinstitutter, da der der også indgår indtjening fra andre datterselskaber.
 Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

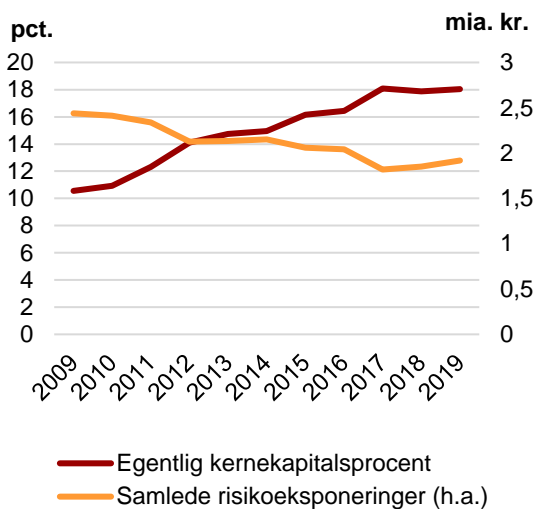
¹ Tilbageførsel af skatteaktiver hos Danske Bank betød, at banken havde negative skatteomkostninger i 2019.

3. Kapital

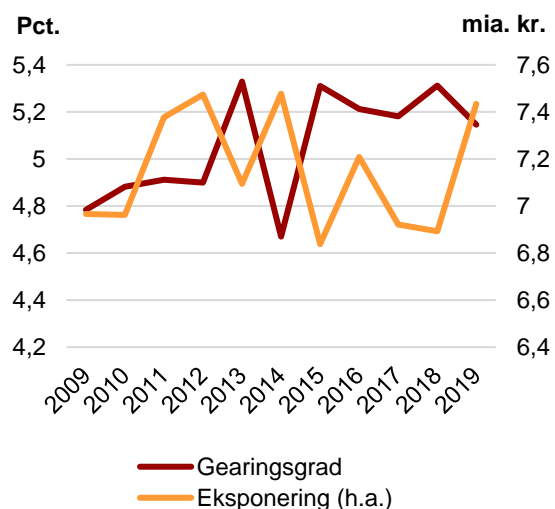
Den egentlige kernekapitalprocent for de danske kreditinstitutter har været stort set uændret, på 18 pct., de sidste tre år, jf. figur 5 (a).

De danske kreditinstitutter havde ved udgangen af 2019 en kapitaloverdækning på 5,4 pct. af risikoeksponeringerne. Den danske kontracykliske kapitalbuffer er dog i år blevet frigivet af erhvervsministeren som modsvar på COVID-19-krisen. Det samme har myndighederne i flere af de lande, hvor danske kreditinstitutter har store eksponeringer, også gjort. Kapitaloverdækningen i 2020 er dermed øget med 1,1 procentpoint, jf. boks 2.

Figur 5 (a): Stagnerende kapitalprocent

Figur 5 (b): Konstant gearing

Note: Figuren til venstre viser de danske kreditinstitutters egentlige kernekapital (CET1) i forhold til de samlede risikoeksponeringer (REA). Figuren til højre viser institutternes kernekapital (Tier 1) i forhold til udlån og visse ikkebalanceførte poster, betegnet gearingsgraden eller *leverage ratio*.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Gearingsgraden, hvor kernekapitalen ses i forhold til den uvægtede eksponering, har været stort set konstant siden 2015, jf. figur 5 (b). Der har dog været et lille fald fra 5,3 pct. til 5,1 pct. i 2019. Det er fortsat et godt stykke over det regulatoriske minimumskrav på 3 pct.

Resultat efter skat steg en smule i 2019². Sammenholdt med lavere aktietilbagekøb og udbytter betyder det, at det overførte resultat steg i 2019. Det havde dog ikke en stor effekt på kapitalprocenten, da risikoeksponeringerne også er steget, jf. figur 5 (a).

Siden finanskrisen er kravene til kreditinstitutternes kapital øget betydeligt, jf. figur 6. Dette er især sket gennem krav til kapitalbuffere. Disse består af en SIFI-buffer på mellem 0,5 pct. og 3,0 pct. for de største institutter og en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 pct. for alle institutter. Desuden har kreditinstitutterne også skullet opbygge en kontracyklisk kapitalbuffer, der ved udgangen af 2019 var på 1,0 pct. og var sat til at stige til 2,0 pct. ved udgangen af 2020, før den blev frigivet af erhvervsministeren den 13. marts 2020.

² Stigningen skyldes hovedsageligt tilbageførsel af skatteaktiver hos Danske Bank, der betød at banken havde negative skatteomkostninger i 2019.

Boks 2: Frigivelse af den kontracykliske kapitalbuffer

Erhvervsministeren frigav den 13. marts 2020 hele den danske kontracykliske kapitalbuffer på 1 pct. af de risikovægtede eksponeringer. Denne buffer gælder kun for kreditinstitutternes danske eksponeringer, der udgør godt 74 pct. af de samlede risikoeksponeringer. Det reducerede kapitalkravet med 14 mia. kr., jf. tabel 1.

Tabel 1: Frigivelse af kontracykliske buffere

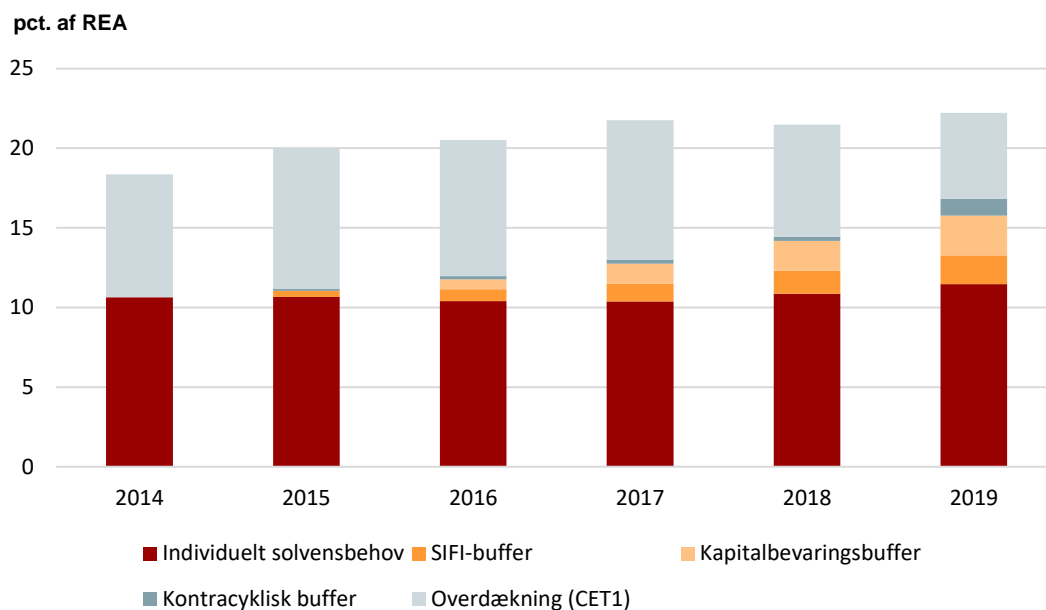
	Andel af REA	Frigivet buffer	Effekt af frigivelse	
			Pct. af REA	Mia. kr.
Danmark	73,53	1,0	0,74	14,1
Sverige	9,19	2,5	0,23	4,4
Norge	5,29	1,5	0,08	1,5
Finland	4,84	-	-	-
UK	2,57	1,0	0,03	0,5
Tyskland	0,82	0,25	0,002	0,04
I alt	96.4	-	1,08	20,5

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Samtidigt frigav myndighederne i Norge (delvist), Sverige, Storbritannien og Tyskland også deres kontracykliske kapitalbuffer, jf. tabel 1. Sammen med Finland, der ikke har aktiveret en kontracyklisk kapitalbuffer, udgør disse fire lande 95 pct. af de danske kreditinstitutters eksponeringer, og der er dermed, ud over den norske buffer på 1,0 pct. (svarende til 0,06 pct. af samlede risikoeksponeringer), ingen væsentlige kontracykliske kapitalbufferkrav til danske kreditinstitutter.

Bemærk, at Finland har frigivet dele af deres SIFI-buffere og systemiske buffere, disse gælder dog i modsætning til den kontracykliske buffer kun for finske institutter og vil derfor ikke frigive kapital i de danske kreditinstitutter. Lempelsen for de finske institutter svarer til 1 pct. af de finske kreditinstitutters risikovægtede eksponeringer.

Figur 6: Faldende kapitaloverdækning

Note: Figuren viser kreditinstitutternes samlede solvensprocent (søjlerne samlet) samt institutternes individuelle solvensbehov og kapitalbuffer.
 Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Kreditinstitutterne gik dermed ind i den aktuelle COVID-19-krise med et betydeligt bedre kapitalgrundlag, end det var tilfældet ved indgangen til finanskrisen.

En udvidelse af kreditgivning i kølvandet på COVID-19-krisen vil dog alt andet lige medføre en stigning i institutternes risikoeksponeringer fra de nye lån, der dog helt eller delvist modsvares af et forventet fald i kreditefterspørgslen på sigt som følge af en forventeligt lavere investeringslyst i dansk erhvervsliv. Samtidigt vil kunder, der kommer i økonomiske problemer som følge af krisen, medføre øgede kreditrisici for kreditinstitutterne. Begge disse forhold trækker i retning af øgede nedskrivninger. Her er det vigtigt, at større nedskrivninger håndteres og bogføres med det samme, jf. boks 3. En læresætning fra tidligere kriser er, at der ikke er noget vundet ved at udskyde nedskrivninger eller håndteringen af brud på kapitalkrav. Omverdenen vil miste tillid til de finansielle virksomheders regnskaber og økonomiske robusthed, og risikoen flyttes fra aktionærer til kreditorer. Jo senere, der gribes ind overfor et fald i kapitaliseringen, jo større vanskeligheder vil der være med at rekapitalisere virksomhederne.

Boks 3: Nødvendigheden af rettidige nedskrivninger

Regnskabet skal afspejle al tilgængelig information om en virksomheds værdi. Derfor er det vigtigt, at forventede tab bogføres, så snart det kan konstateres, at risikoen er øget. Dette er med til at sikre et retvisende billede af et kreditinstituts økonomiske situation og giver virksomhedens ledelse og myndighederne mulighed for at træffe beslutning på et korrekt grundlag.

Under de internationale regnskabsregler for finansielle instrumenter, IFRS-9, skal kreditinstitutter foretage nedskrivninger på lån fremadrettet, og ikke først når de rent faktisk konstaterer tab. Dette kaldes et forsigtighedsprincip. Dermed vil de pludselige ændringer i de makroøkonomiske omstændigheder resultere i nedskrivninger til forventede fremtidige tab, alene fordi risikoen for tab er blevet større.

Disse nedskrivninger betyder, at der bliver sat midler til side for at dække kommende forventede tab. Der er derfor ikke noget galt i, at pludselige ændringer i økonomien, som COVID-19-krisen, fører til stigende nedskrivninger.

Kunder, der kommer i midlertidige problemer, vil ikke nødvendigvis føre til øgede nedskrivninger, hvis instituttet vurderer, at kunden har en grundlæggende sund økonomi. Midlertidige lempelser i kundens lånevilkår behøver derfor ikke automatisk at føre til øgede nedskrivninger, men det vil afhænge af en konkret kreditvurdering af kunden.

Kreditinstitutterne har tidligere foretaget betydelige udlodninger

Den egentlige kernekapital består af indbetalt aktiekapital og overført resultat. Dermed bestemmes kreditinstitutternes kapitalposition i vid udstrækning af det akkumulerede resultat efter skat og omfanget af udlodninger. Kreditinstitutterne har de seneste år udloddet en stigende andel af et faldende resultat, jf. figur 7. Det har bidraget til, at kapitalprocenten ikke er forbedret. Udbyttebetalinger og aktietilbagekøb er dog væsentligt reduceret i 2019. Udbyttebetalinger faldt fra 0,9 pct. til 0,7 pct. af REA, mens aktietilbagekøb faldt fra 0,6 pct. til 0,03 pct. af REA.

Kreditinstitutterne skal have tilladelse af Finanstilsynet til at foretage aktietilbagekøb. Denne tilladelse er betinget af, at institutterne har tilstrækkelig overdækning til, at de ikke kommer i konflikt med deres kapitalkrav i et hårdt stress.

De danske kreditinstitutter havde i årsregnskaberne for 2019 planlagt udbyttebetalinger for i alt 13,8 mia. kr., svarende til 0,7 pct. af de samlede risikoeksponeringer. Det svarer omtrent til den mængde kapital, den kontracykliske kapitalbuffer frigav.

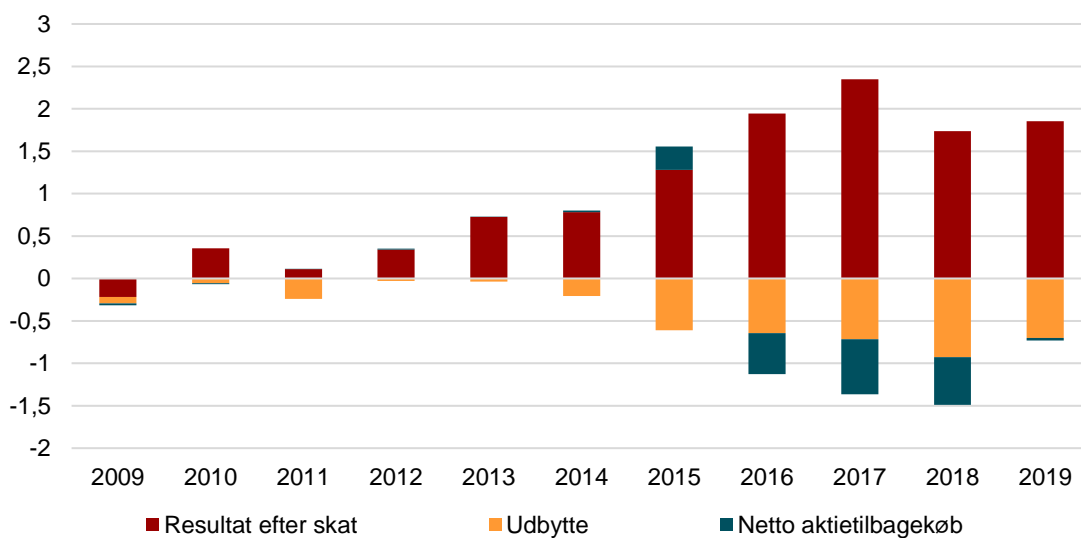
Finans Danmark og Erhvervsministeriet oplyste i en fælles udtalelse den 23. marts 2020, at de danske kreditinstitutter som følge af COVID-19-krisen ville genoverveje allerede planlagte udbyttebetalinger. Finanstilsynet finder, at banksektoren aktuelt bør undgå at forringe kapitalgrundlaget ved at udbetale udbytte eller foretage aktietilbagekøb. Dette er på baggrund af den store usikkerhed, der er forbundet med den økonomiske udvikling som følge af COVID-

19-krisen. Finanstilsynet har derfor henstillet til kreditinstitutterne aktuelt at udskyde beslutninger om udlodning, indtil de har et klarere billede af de økonomiske konsekvenser af krisen på både kortere og længere sigt.

De fleste kreditinstitutter har valgt at følge denne anbefaling. Finanstilsynet har løbende drøftelser med de enkelte kreditinstitutter om deres kapitalplaner med henblik på at sikre, at kreditinstitutternes kapitalsituation ikke begrænser muligheden for at drive deres forretning, herunder at yde kredit. Udbytte er en del af disse drøftelser.

Figur 7: Udbyttebetalinger og aktietilbagekøb blev reduceret

pct. af REA

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Krav til nedskrivningseggede passiver

Kravet til nedskrivningseggede passiver (NEP) og, for realkreditinstitutter, gældsbufferen er blevet delvist indfaset i løbet af 2019. Disse krav skal sikre, at systemiske kreditinstitutter kan rekapitaliseres i en krise, uden at simple kreditorer kommer til at lide tab.

NEP-kravet kan opfyldes med samme type kapital, som institutterne kan bruge til at opfylde kapitalkravet. NEP-kravet kan også opfyldes med ikkeforanstillet seniorgæld, som er en type af gældsinstrumenter, for hvilke det klart er defineret, at de kan nedskrives og konverteres til egenkapital i en krisesituation. Det er især de store kreditinstitutter, der har udstedt denne type gældsinstrumenter. De mindre kreditinstitutter opfylder i højere grad deres NEP-krav med egentlig kernekapital.

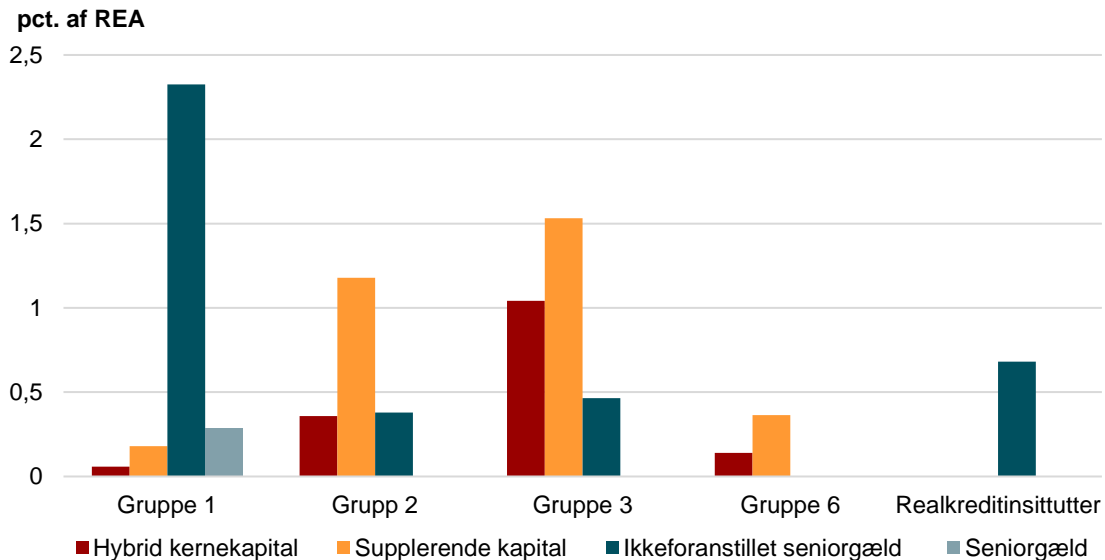
Markedsudstedelser

Kreditinstitutterne udstedte primært kapital- og gældsinstrumenter med henblik på enten at optimere deres kapitalsammensætning eller opfylde NEP-kravet. Sekundært udskiftede institutterne eksisterende kapital.

Gennem hele 2019 var kapital- og gældsmarkederne velfungerende og havde stor investorinteresse både i Danmark og international. Det kom blandt andet til udtryk ved, at også de

mindste institutter kunne hente kapital og foretage gældsudstedelser på det danske marked, mens de store institutter også havde adgang til de internationale markeder.

Figur 8: Store udstedelser af ikkeforanstillet seniorgæld

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

SIFI'erne udstedte primært ikkeforanstillet seniorgæld med henblik på at kunne opfylde NEP- og gældsbufferkrav. Det betød, at de samlede kapital- og gældsudstedelser blandt kreditinstitutterne i 2019 var højere end i 2018. Flere af de mellemstore gruppe 2- og gruppe 3- pengeinstitutter udstedte desuden mere supplerende kapital end gruppe 1-pengeinstitutterne relativt til deres risikoeksponeringer, jf. figur 8.

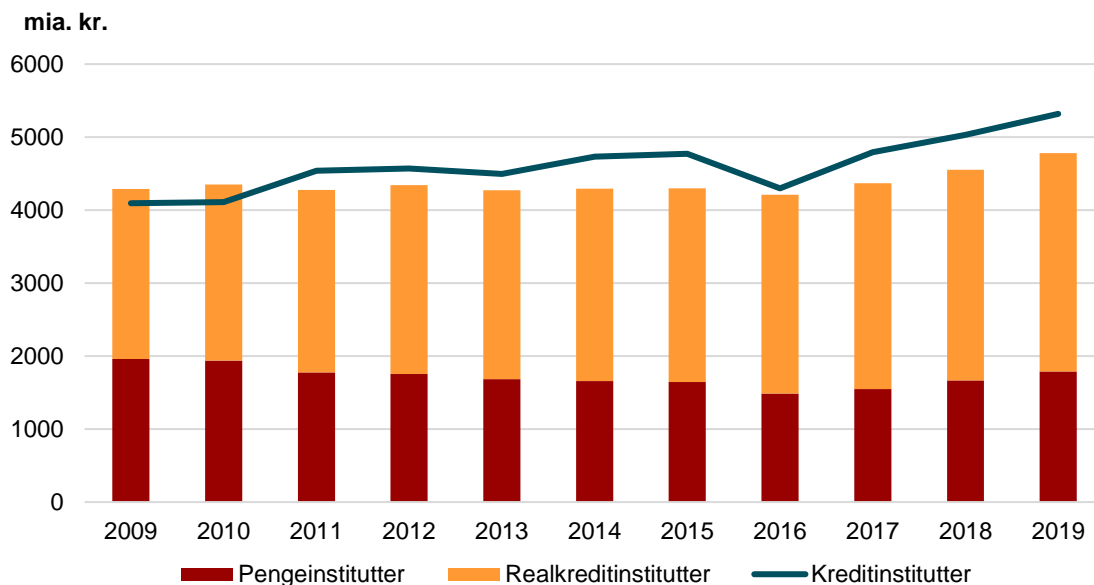
De samlede kapital- og gældsudstedelser i form af hybrid kernekapital, supplerende kapital, ikkeforanstillet seniorgæld og seniorgæld nåede ca. 28,6 mia. kr. i 2019. Hovedparten dækker over udstedelser af ikkeforanstillet seniorgæld hos SIFI'er.

Siden begyndelsen af COVID-19-krisen er det primære marked for NEP-instrumenter i Danmark midlertidigt frosset til, hvormed danske institutter ikke har haft mulighed for at foretage nye NEP-udstedelser. De danske institutter har ikke haft brug for at udstede nye NEP-instrumenter, men markedsforholdene illustrerer nødvendigheden af, at institutterne har en tilstrækkelig kapitaloverdækning, så de kan foretage udstedelser på det mest fordelagtige tidspunkt. For mindre institutter vil det generelt være endnu svære at udstede ikkeforanstillet seniorgæld. Det må derfor forventes, at de primært opfylder NEP-tillægget med egenkapital.

4. Udlån

De danske kreditinstitutters udlån steg moderat i løbet af 2019. Stigningen var fra 4.700 mia. kr. til 4.982 mia. kr., svarende til en årlig stigning på 6 pct. Af denne stigning kom 45 pct. fra pengeinstitutterne og 38 pct. fra realkreditinstitutterne, resten kom fra datterselskaber, der ikke er danske penge- eller realkreditinstitutter. Pengeinstitutternes udlån har været svagt stigende siden 2017. Realkreditinstitutternes udlån er vokset i hele perioden siden finanskrisen, jf. figur 9.

Figur 9: Stigende udlån fra penge- og realkreditinsitutter

Note: Bemærk, at summen af udlån fra hhv. penge- og realkreditinstitutter ikke er lig det konsoliderede udlån for kreditinstitutter. Det skyldes, at der kommer flere aktiviteter med i de konsoliderede tal, f.eks. fra datterselskaber i udlandet.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

De danske kreditinstitutters udlån har været faldende siden finanskrisen målt i forhold til størrelsen på den danske økonomi. Erfaringen tilsiger, at høj udlånsvækst er forbundet med øget risiko, fordi en kraftig udvidelse af lånemassen sker på bekostning af kreditkvaliteten. Danske kreditinstitutter vurderes derfor også på denne parameter at være godt rustet til at kunne håndtere COVID-19-krisen.

Boks 4: Potentiel udlånskapacitet af frigivet kapital

Nyligt frigivne kontracykliske kapitalbuffer og suspending af udbyttebetalinger kan alle bidrage til en øget udlåns- og tabskapacitet. Nedenstående regneeksempel illustrerer udelukkende den ekstra udlåns- og tabskapacitet kreditinstitutterne har fået, ikke om de rent faktisk udnytter den.

Frigivelsen af de kontracykliske kapitalbuffer gav i alt 20,5 mia. kr. I beregningen i nedenstående tabel er det antaget, at institutterne opretholder samme kapitaloverdækning målt i pct. af de risikovægtede poster som før. Frigivelsen giver dermed mulighed for en stigning i de samlede risikoeksponeringer på 95 mia. kr. eller en øget tabskapacitet på i alt 0,39 pct. af udlånet. Hvor stor en ekstra udlånskapacitet, det giver, afhænger af, hvor risikable lånene er – dvs. deres risikovægt. Hvis kreditinstitutterne bruger den frigivne kapital til at øge udlånet, kan den selvsagt ikke samtidigt bruges til at absorbere øgede tab som følge af COVID-19-krisen.

Tabel 2: Effekten af forskellige tiltag på udlåns- og tabskapacitet

	Effekt (mia. kr.)		Udlånskapacitet (mia. kr.)		Tabskapacitet
	Kapital	REA Stigning	gns. risikovægt	75 pct. risikovægt	(Pct. af udlån)
Buffer, Danmark	14,1	65,6	204	88	0,28
Buffer, Sverige	4,4	20,0	62	27	0,09
Buffer, Norge	1,5	6,8	21	9	0,03
Buffer, UK	0,5	2,3	7	3	0,01
Buffer i alt	20,5	94,7	295	126	0,41
Planlagt udbytte	13,8	64,2	200	86	0,28

Note: Kolonnen "REA stigning" viser, hvor meget kreditinstitutterne kan øge risikoeksponeringerne ved at bruge frigivet kapital. For bufferne bruges den frigivne kapital til at øge risikoeksponeringerne, så overdækningen til det kombinerede bufferkrav er konstant. For rækken "planlagt udbytte" bruges den kapital, institutterne havde planlagt at udlodde i form af udbytte, til at øge risikoeksponeringerne, mens den overordnede kapitalprocent holdes konstant. Kolonnerne "udlånskapacitet" angiver, hvor meget udlån denne øgede risikoeksponering vil kunne bidrage med under antagelse af, at det nye udlån har den samme risikovægt som kreditinstitutternes eksisterende lånebog, nemlig 32 pct., mens den næste kolonne antager en mere konservativ risikovægt på 75 pct. Den sidste kolonne, "tabskapacitet" angiver, hvor store tab de forskellige mængder kapital vil kunne absorbere som andel af det samlede udlån.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Den gennemsnitlige risikovægt for kreditinstitutternes kreditrisiko var ultimo 2019 32 pct. Bruges denne vægt for den nye udlånskapacitet, vil institutterne kunne øge udlånet med 295 mia. kr., svarende til en stigning på 6,0 pct. Det er dog ikke plausibelt, at nye udlån vil have så lav en risikovægt. En mere forsigtig risikovægt på 75 pct. ville resultere i en forøget udlånskapacitet på 126 mia. kr.

5. Regulering

Ændring i Finanstilsynets solvensvejledning

Et kreditinstitut skal beregne sit individuelle solvensbehov. Det individuelle solvensbehov er et mål for kreditinstitutets nødvendige kapital for lovligt at kunne fortsætte driften under hensyntagen til instituttets individuelle risikoprofil. Solvensbehovet opgøres som det tilstrækkelige kapitalgrundlag i procent af den samlede risikoeksponering. Solvensbehovet skal mindst udgøre 8 pct. af den samlede risikoeksponering (søjle 1-kravet). Dertil kommer et individuelt søjle 2-tillæg.

Kreditinstitutets ledelse har ansvar for at identificere de risici, instituttet er eksponeret mod, med henblik på at vurdere instituttets risikoprofil. Når risici er identificeret, skal ledelsen vurdere, hvordan instituttet skal håndtere disse, og hvor meget kapital det skal afsætte. På den måde fastsætter ledelsen kreditinstitutets individuelle solvensbehov. Jo højere solvensbehov, jo større risici har instituttet påtaget sig.

”Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter” bidrager med transparens omkring Finanstilsynets praksis for opgørelse af solvensbehovet. Vejledningen er offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside og har sidste år gennemgået en revision med opdateringer på en række områder. En af de væsentligste ændringer er en præcisering af håndteringen af søjle 2-tillæg for mangler i ledelse og styring. Manglerne kan medføre en øget risiko for instituttet og bør derfor dækkes gennem en reservation i solvensbehovet. Som udgangspunkt bør instituttet udbedre manglerne, hvorved solvenstillægget for utilstrækkelig ledelse og styring bliver reduceret i takt med instituttets forbedringer.

Vejledningen er også præciseret med en mere fremadskuende tilgang til opgørelsen af tabsrisiko på store kunder med finansielle problemer. Her har Finanstilsynet i forbindelse med inspektioner observeret, at den estimerede tabsrisiko på nogle store kunder ikke tager højde for, at en konjunkturedgang kan påvirke kundernes regnskaber og økonomiske situation negativt. Vejledningen præciserer, hvordan institutterne bør opgøre tabsrisikoen på disse kunder ud fra en klassifikation, der afspejler en fuld konjunkturcyklus, og udvise forsigtighed på de områder, hvor en kunde ikke er robust overfor en konjunkturedgang.

Governance og virksomhedskultur

Den finansielle sektor har en central samfundsmæssig betydning. Det skyldes blandt andet, at en sund, stabil og velfungerende finansiell sektor er en forudsætning for vækst og beskæftigelse i Danmark. Tilliden til dansk økonomi styrkes af en stabil finansiell sektor, som kan tilbyde finansiering til virksomheder og husholdninger på konkurrencedygtige vilkår. Som følge af den centrale samfundsmæssige betydning er de finansielle virksomheder underlagt omfattende regelsæt, blandt andet regler om god selskabsledelse (*corporate governance*), som skal være med til at sikre og opretholde tilliden til den finansielle sektor.

God selskabsledelse er dermed afgørende for samfundets tillid til den finansielle sektor. Finanstilsynet fører tilsyn med, at de finansielle virksomheder efterlever reglerne om god selskabsledelse. Det skyldes blandt andet, at samfundet har stærke interesser i den finansielle sektors funktion, og at disse interesser ikke altid er de samme som aktionærernes. Det er

derfor vigtigt, at Finanstilsynet varetager danskernes interesser ved at føre tilsyn med selskabsledelsen i de finansielle virksomheder.

Herudover findes regler om sammensætningen af særlige ansattes aflønning. Aflønningsreglerne har blandt andet til formål at begrænse incitamentet for de omfattede medarbejdere til at foretage mere risikofyldte dispositioner, end de ellers ville have gjort. Lovgivningen stiller også krav om, at ledelsesmedlemmer skal afsætte tilstrækkelig tid til den funktion, de bestrider. Det gælder eksempelvis ved grænser for, hvor mange bestyrelsesposter og direktions-hverv man kan bestride som bestyrelsesmedlem i Danmarks største kreditinstitutter.

Regler om god selskabsledelse er ikke i sig selv tilstrækkeligt til at sikre opretholdelsen af tilliden til virksomheden og et godt omdømme. Lovgivningen stiller derfor også krav om, at kreditinstituttet skal have en skriftlig politik, der sikrer og fremmer en sund virksomhedskultur³. Formålet med politikken er blandt andet at udtrykke virksomhedens forventninger til samtlige medarbejders adfærd. Det kan eksempelvis være ved opstillede eksempler på acceptabel og uacceptabel adfærd og på, hvordan medarbejderne aktivt kan medvirke til forebyggelse af blandt andet hvidvask og anden økonomisk kriminalitet.

Som et andet eksempel skal virksomheden fastsætte metoder for, hvordan den skaber en kultur, som kan fremme åben kommunikation om mistanke om overtrædelser af relevant lovgivning begået af virksomheden, dens medarbejdere eller medlemmer af dens ledelse. Erfaringen viser, at det er afgørende, at virksomhederne har en sund kultur. Politikken skal derfor bidrage til, at medarbejdernes adfærd understøtter god selskabsledelse.

Boks 5: De tre forsvarslinjer

En del af god governance for et kreditinstitut er, at det er organiseret med klare ansvars- og rapporteringslinjer, og at styring af dets risici er organiseret omkring tre forsvarslinjer:

- Første forsvarslinje består af instituttets driftsfunktioner, hvor instituttet påtager sig risici, og disse risici skal identificeres, håndteres, måles og rapporteres. Der skal altså være en tilstrækkelig selvstændig kontrol af overholdelse af regler mv.
- Anden forsvarslinje består af risikostyrings- og compliancefunktionerne. Funktionerne har ansvaret for overvågning, kontrol og vurdering af risici og lovoverholdelse. Funktionerne skal udarbejde en vurdering af, om arbejdet i første forsvarslinje er tilstrækkeligt i henhold til ledelsens instruktion og stemmer overens med den valgte risikoprofil.
- Tredje forsvarslinje er intern revision, der blandt andet har ansvaret for at vurdere, om instituttets interne kontrolsystem er hensigtsmæssigt og betryggende.

³ Dette følger af § 70 a i lov om finansiell virksomhed.

Senere i år vil *bekendtgørelse om politik for sund virksomhedskultur i pengeinstitutter m.fl.* træde i kraft. Den kommer blandt andet til at indeholde vejledning om, hvad pengeinstituttets politik skal indeholde.

Fit & proper

Ledelsen og nøglepersonerne i finansielle virksomheder har forpligtelser og bestrider opgaver, der fordrer et højt kompetenceniveau og stor erfaring. Som følge heraf stiller den finansielle lovgivning krav til de kompetencer og den erfaring, som personkredsen skal have, herunder krav til egnethed og hæderlighed (fit & proper). Det overordnede formål med kravene er at sikre, at finansielle virksomheder ledes forsvarligt, sådan at samfundet kan have berettiget tillid til den finansielle sektor. Finanstilsynet vurderer, om en person lever op til fit & proper-reglerne, i forbindelse med vedkommendes indtræden i den finansielle virksomhed og løbende under varetagelsen af hvervet eller stillingen. Det er dog i sidste ende de finansielle virksomheders ansvar at sørge for, at relevante personer i ledelsen er egnede og hæderlige.

Boks 6: Nye fit & proper-regler

Fit & proper-reglerne er blevet skærpet gennem en lovændring, der trådte i kraft den 1. juli 2018. Lovændringen medførte, at der i vurderingen af, om en person er hæderlig (proper), skal lægges vægt på personenes forståelse for den finansielle sektors særlige samfundsmæssige ansvar i relation til forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Den 1. juli 2019 blev nøglepersoner i alle pengeinstitutter desuden omfattet af reglerne om at skulle være fit & proper. Nøglepersoner er i lov om finansiell virksomhed defineret som ansatte, der i det daglige er en del af den faktiske ledelse, og ansatte, der er ansvarlige for en nøgelfunktion. Tidligere gjaldt disse regler kun for SIFI'er.

For nogle af reglerne gælder, at proportionalitet er en central del af vurderingen af, om kravene er opfyldt. Det gælder særligt ved vurderingen af en kandidats egnethed til en given stilling i en virksomhed. Vurderingen af en kandidats kompetencer og erfaring vil her skulle ses i forhold til den relevante virksomhed, blandt andet dennes størrelse, omfang og forretningsmodel.

Finanstilsynet har siden finanskrisen haft mere fokus på fit & proper-reglerne, ligesom lovgivningen på området løbende er blevet udviklet og strammet. Det har som en naturlig følge øget de finansielle virksomheders fokus på området.

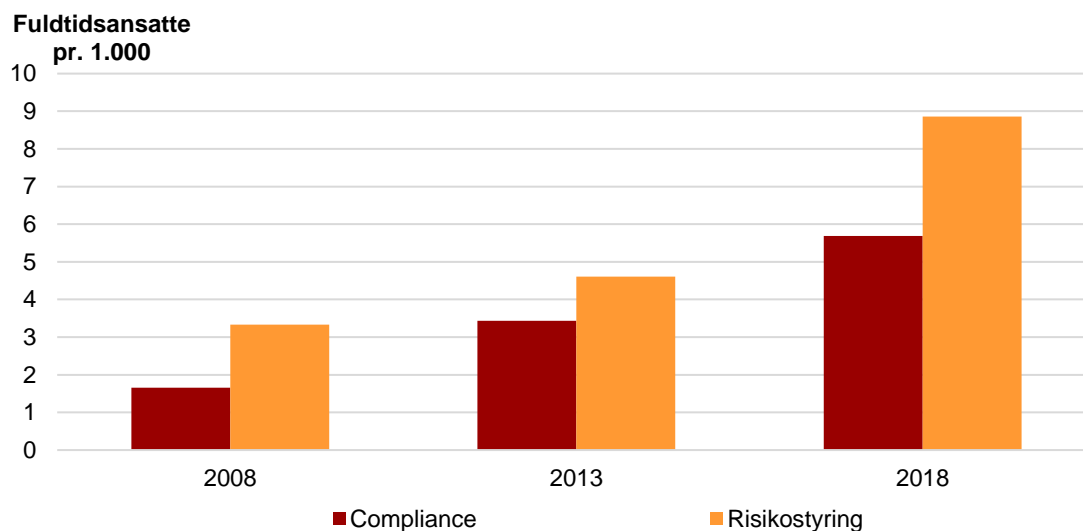
Finanstilsynets complianceundersøgelse

Kreditinstitutternes risikostyringsfunktion er med til at sikre, at kreditinstituttet identificerer og håndterer sine risici betryggende. Parallelt med risikostyringsfunktionen har kreditinstitutterne en compliancefunktion, der ser på reguleringsmæssige risici forbundet med kreditinstituttets forretninger. Begge funktioner skal fungere uafhængigt og have mulighed for at udtale sig om risici direkte til bestyrelsen.

Gennem de senere år er der kommet mere fokus på compliance og risikostyring i de danske kreditinstitutter. De store sager både i Danmark og i udlandet, hvor kreditinstitutter har lidt store økonomiske og omdømmemæssige tab som følge af manglende compliance og risikostyring, er en af årsagerne til, at kreditinstitutterne har øget deres fokus på disse områder. Utilstrækkelig compliance og risikostyring er ikke længere samfundsmæssigt acceptabelt og kan koste kreditinstitutterne dyrt gennem forretningsmæssige tab, tab af omdømme og kundeflugt.

Finanstilsynet har i den anledning udgivet et god praksis-papir om compliance og risikostyring i kreditinstitutter. Papiret er udarbejdet på baggrund af Finanstilsynets løbende tilsyn og en spørgeskemaundersøgelse blandt de store og mellemstore kreditinstitutter. Notatet indeholder ti konkrete retningslinjer for compliance og risikostyring i kreditinstitutter, jf. boks 7.

Figur 10: Flere arbejder med compliance og risikostyring

Note: Simpelt gennemsnit af undersøgelsens deltagere. Ressourcer er omregnet til antal fuldtidsmedarbejdere pr. 1.000 medarbejdere.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Opbygningen af effektive compliance- og risikostyringsfunktioner vil medføre et behov for stigende ressourcer og omkostninger for kreditinstitutterne. En mangelfuld compliance og risikostyring vil dog på længere sigt koste kreditinstitutterne betydeligt mere. Det er derfor vigtigt, at kreditinstitutterne afsætter de nødvendige ressourcer. Finanstilsynets undersøgelse viser, at kreditinstitutterne allerede har afsat flere ressourcer til compliance og risikostyring i dag end for ti år siden, jf. figur 10. Oprustningen er dog sket fra et lavt udgangspunkt, og det er fortsat nødvendigt, at kreditinstitutterne er opmærksomme på ressourcebehovet.

Boks 7: Retningslinjer fra Finanstilsynets god praksis-papir om compliance og risikostyring

1. Der er en klar opgave- og ansvarsfordeling mellem og indenfor forsvarslinjerne, som sikrer, at alle væsentlige risici bliver identificeret og kontrolleret. Institutterne sikrer, at både første og anden forsvarslinje udfører kontroller på kreditområdet.
2. Compliancefunktionen kontrollerer og vurderer bredt overholdelse af regler, herunder reglerne om drift af finansiel virksomhed, og om risikostyringsfunktionen udfører de opgaver, som følger af lovgivningen.
3. Compliance- og risikostyringsfunktionerne har tilstrækkelige ressourcer og kompetencer til at varetage deres ansvarsområder korrekt og uafhængigt.
4. Interessekonflikter er identificeret og håndteret, så uafhængigheden i anden forsvarslinje ikke kompromitteres.
5. Rapporteringen fra den risikoansvarlige giver ledelsen et samlet og dækkende overblik over instituttets risici. Rapporteringen fra den complianceansvarlige giver ledelsen et klart billede af instituttets compliancerisici og eventuelle ændringsbehov og tiltag.
6. Den complianceansvarlige og den risikoansvarlige udarbejder risikovurderinger, som ligger til grund for funktionernes planlægning og udarbejdelse af flerårsplaner.
7. Den risikoansvarlige og den complianceansvarlige har en passende høj organisatorisk forankring. Den risikoansvarlige og den complianceansvarlige i SIFI'er er en del af eller refererer direkte til direktionen. I de tilfælde, hvor den risikoansvarlige ikke er en del af direktionen, bør det direktionsmedlem, den risikoansvarlige refererer til, ikke have ansvar for væsentlige forretningsmæssige risici (medmindre der er tale om den administrerende direktør). Den risikoansvarlige og den complianceansvarlige har mulighed for at udtale sig direkte til bestyrelsen.
8. Den complianceansvarlige og den risikoansvarlige bliver hørt ved væsentlige beslutninger, men må ikke være ansvarlige for forretningsmæssige projekter.
9. Den complianceansvarlige og den risikoansvarlige har betydelig erfaring fra arbejdet i et kreditinstitut. I SIFI'erne har den complianceansvarlige og den risikoansvarlige også erfaring fra arbejdet i selve funktionen.
10. Den complianceansvarlige og den risikoansvarlige har adgang til alle relevante oplysninger.

6. Klimarisici

Finansiel stabilitet og tillid til den finansielle sektor

Klimaforandringer og bæredygtig finansiering (i form af blandt andet grønne obligationer⁴) berører både finansiell stabilitet og tilliden til den finansielle sektor. Finanstilsynet finder det derfor væsentligt, at den finansielle sektor dels integrerer risici, der opstår som følge af klimaforandringerne i deres forretningsmodel, og samtidig agerer ansvarligt og redeligt i forhold til udstedelse af grønne finansielle produkter til investorer og kunder. I den forbindelse har Finanstilsynet identificeret nedenstående fokusområder for kreditinstitutter.

Ansvarlig ledelsesstruktur i håndteringen af finansielle risici som følge af klimaforandringer

Finanstilsynet forventer, at kreditinstitutterne følger de gældende regler for gode ledelsesstrukturer i håndteringen af finansielle risici som følge af klimaforandringer⁵. Kreditinstitutterne bør som led i en ansvarlig ledelsesstruktur tage tilstrækkelig højde for negative klimapåvirkninger på eksempelvis kvaliteten af aktiver, tilstrækkeligheden af hensættelser og kvaliteten af sikkerhed, der stilles mv. Det er altså også i denne sammenhæng vigtigt at sikre, at risici afspejles retvisende. Det indebærer omvendt også, at institutterne bør være tilbageholdende med at behandle grønne investeringer mv. lempeligere end andre investeringer, alene fordi de er grønne, uden at det er velbegrundet i en konkret risikovurdering.

Boks 8: Disclosureforordningen

Formålet med disclosureforordningen er at styrke investorerens muligheder for at sammenligne produkters og virksomheders tilgang til bæredygtighed med henblik på at øge investeringen i bæredygtige produkter. Det betyder, at aktører på de finansielle markeder, herunder kreditinstitutter, der yder investeringsrådgivning eller producerer finansielle produkter, blandt andet pålægges at:

- offentliggøre politikker for, hvordan deres investeringsbeslutningsproces integrerer bæredygtighedsrisici, og om de (kreditinstitutter) tager hensyn til negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer
- beskrive den måde, hvormed bæredygtighedsrisici er integreret i kreditinstituttets investeringsbeslutninger, og give en vurdering af den indvirkning, som risiciene kan have på afkastet af et produkt.

Forordningen finder anvendelse fra den 10. marts 2021.

Disclosureforordningen bliver suppleret af regulatoriske tekniske standarder (RTS'er), der præciserer indholdet og præsentationen af de oplysninger, som kreditinstitutter skal give i henhold til forordningen. EBA skal i den forbindelse forelægge Kommissionen udkast hertil den 30. december 2020.

⁴ "Grønne" obligationer refererer til en særlig type obligationer, hvor udsteder eksempelvis investerer i vedvarende energi, energieffektivitet og andre projekter, som reducerer CO₂-udslippet.

⁵ Se boks 9 for yderligere information.

Kreditinstitutternes håndtering af finansielle risici som følge af klimaforandringer skal stå i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af kreditinstituttets forretningsmodel. I praksis betyder det, at kreditinstitutterne skal forholde sig til alle risici, der påvirker dem, og at ledelserne skal inddrage håndteringen af disse risici i strategi, risikoprofil, risikoappetit, politikker og retningslinjer⁶. Finanstilsynet forventer i forlængelse af dette, at kreditinstitutterne ved risikovurdering og risikostyring fremover kortlægger de potentielle aktuelle og fremtidige påvirkninger fra transitionsrisici og fysiske risici, som følger af klimaforandringer. Finanstilsynet forventer desuden, at kreditinstitutterne øger kvaliteten i styringen og håndteringen af disse risici, efterhånden som de får større erfaring med at håndtere finansielle risici i relation til klimaforandringer. Desuden skal kreditinstitutterne efterleve disclosureforordningen, jf. boks 8.

Redelig og transparent information om grønne obligationer til investorer

Kreditinstitutterne opererer på et marked, hvor der på nuværende tidspunkt ikke findes en fælles definition eller minimumsstandard til vurdering af, hvad der reelt kan betegnes som grønne obligationer eller bæredygtige investeringsprodukter. Denne definitionsproblematik øger dels risikoen for *greenwashing* (dvs., at en virksomhed præsenterer produkter som grønne, selvom de ikke er det), dels eksponerer den kreditinstitutter, der udsteder grønne passiver, for øget omdømmerisiko.

For at opretholde tilliden til kreditinstitutterne og integriteten af kapitalmarkedet er det essentielt, at institutterne gør en indsats for at sikre, at deres grønne obligationer (grønne investeringsprodukter) er bæredygtige eller klimavenlige, hvis de bliver markedsført som sådan, og agerer transparent i forhold til udstedelse af grønne obligationer.

På EU-niveau arbejder man på at introducere lovgivning, der adresserer definitionsproblematikken.

Kreditinstitutterne oplever en stadig stigende efterspørgsel efter grønne obligationer fra investorer og forbrugere. Som følge af dette har flere institutter udstedt grønne obligationer i form af hhv. non-preferred seniorgæld (Tier 3) og covered bonds.

Som reaktion på den øgede efterspørgsel finder Finanstilsynet det væsentligt, at investorer tydeligt og fyldestgørende oplyses om bæredygtighedsspørgsmål og -risici, og at de modtager information og rådgivning på en redelig, loyal og ikkevildledende måde. Det reducerer informationsasymmetrien og højner transparensen, hvilket kan bidrage til integriteten af kapitalmarkederne og det finansielle system.

Finanstilsynet anerkender, at manglen på fælles definitioner og regler kan lede til divergerende vurderinger af bæredygtighedsaspekter. Finanstilsynet anbefaler på den baggrund, at kreditinstitutterne benytter internationale, anerkendte rammeværktøjer (eksempelvis TCFD⁷) til at måle og oplyse om bæredygtighed i deres produkter og services, indtil EU-lovgivning finder anvendelse. Anerkendte rammeværktøjer kan være nyttige til at opnå og bevare investorerne tillid, og de kan hjælpe med at forhindre vildledende *greenwashing* og sikre, at investorerne forstår, hvad de køber.

⁶ Jf. §4 i BEK nr. 1026 af 30/06/2016 og CRD IV Artikel 74

⁷ Task Force on Climate-related Financial Disclosures (<https://www.fsb-tcfd.org/>)

Boks 9: Klimarelaterede risici

Der er international konsensus om, at klimaforandringer afføder to typer af risici, som kan påvirke den finansielle stabilitet: transitionsrisici og fysiske risici.

Transitionsrisici omfatter (indirekte) risici, der opstår i omstillingen til en grøn økonomi – f.eks. politiske tiltag, teknologisk udvikling eller markedsefterspørgsel.

Fysiske risici er risici, der direkte opstår som følge af klimaforandringer. Det kan være risiko for oversvømmelse af bygninger, ændringer i planteudbytte, tørke, skovbrande osv.

Finanstilsynet har identificeret en række finansielle risici som en afledt effekt af hhv. transitionsrisici og fysiske risici.

Likviditetsrisici

- *Transitionsrisici.* Øget efterspørgsel efter grønne obligationer risikerer at fragmentere kreditinstitutternes udstedelser og mindske likviditeten i de enkelte serier. Asymmetri mellem bæredygtighedsdagsordenens udvikling og længden på obligationsudstedelser afføder en risiko for, at de underliggende aktiver, der blev vurderet grønne på udstedelsestidspunktet, ikke nødvendigvis bevarer denne kategorisering i hele udstedelsens løbetid. Det kan give tab for investorerne og medføre lavere tillid til det udstedende institut.
- *Fysiske risici.* Oversvømmelser eller orkaner bevirker, at forsikringsselskaber skal udbetale store summer i skadesforsikring. Forsikringsselskabernes træk i kreditinstitutterne medfører potentielt, at kreditinstitutterne skal sælge HQLA (High Quality Liquid Assets) for at kunne dække disse outflows.

Kreditrisici

- *Transitionsrisici.* Risikoen for stranded assets indenfor CO₂-tunge industrier øger sandsynligheden for, at virksomhederne *misligholder* deres lån i kreditinstitutterne.
- *Fysiske risici.* Alvorlige vejrhændelser kan resultere i lavere aktivværdier og øget volatilitet på f.eks. råvare- og valutamarkeder.

Markedsrisiko

- *Transitionsrisici.* Øgede omkostninger og regulering af CO₂-tunge industrier påvirker energi- og varepriser, erhvervsobligationer, aktier og visse derivatkontrakter. Kreditinstitutternes finansielle risiko øges over de kommende år, hvis institutternes porteføljer ikke tilpasses den forventede klimaudvikling.

Bilag 1: Kreditinstitutternes årsregnskaber 2015–2019

	2015	2016	2017	2018	2019	Ændring, 1 år	Ændring, 5 år
Resultatopgørelse	<i>mio. kr.</i>					<i>pct.</i>	
Renteindtægter	142.997	132.269	119.240	115.063	112.714	-2,04	-21,18
Renteudgifter	66.918	59.892	55.654	54.098	53.532	-1,05	-20,00
Nettorenteindtægter	76.079	72.377	63.585	60.965	59.182	-2,93	-22,21
Udbytte af aktiver mv.	1.630	1.102	722	778	1.277	64,27	-21,63
Gebyrer og provisionsindtægter	37.921	37.596	35.191	34.840	37.501	7,64	-1,11
Afgivne gebyrer og provision	10.563	11.526	12.746	13.259	13.871	4,62	31,32
Nettorente- og gebyrindtægter	105.066	99.549	86.753	83.323	84.088	0,92	-19,97
Udgifter til personale og administration	57.695	57.138	48.671	50.844	52.859	3,96	-8,38
Andre driftsindtægter	5.575	6.727	5.996	7.886	8.564	8,60	53,61
Andre driftsudgifter	1.292	504	572	272	420	54,58	-67,45
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	11.517	5.226	5.825	5.992	9.569	59,70	-16,91
Basisindtjening	40.138	43.407	37.682	34.102	29.804	-12,60	-25,75
Kursreguleringer	672	7.505	13.515	6.317	8.435	33,53	1155,50
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	7.656	4.025	- 202	1.596	3.408	113,51	-55,49
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	1.740	2.657	1.823	1.316	3.456	162,53	98,58
Resultat før skat	34.894	49.544	53.222	40.139	38.287	-4,61	9,72
Skat	8.556	9.880	10.533	8.003	2.746	-65,69	-67,91
Årets resultat	26.338	39.664	42.688	32.136	35.541	10,60	34,94

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

	2015	2016	2017	2018	2019	Ændring, 1 år	Ændring, 5 år
Balanceposter	<i>mio. kr.</i>					<i>pct.</i>	
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	114.018	83.085	118.673	70.134	152.569	117,54	33,81
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	227.985	414.043	490.994	355.505	313.379	-11,85	37,46
Udlån	4.517.989	4.616.350	4.483.441	4.700.149	4.981.763	5,99	10,27
<i>Udlån ex. repo</i>	<i>4.227.147</i>	<i>4.335.669</i>	<i>4.231.830</i>	<i>4.393.576</i>	<i>4.587.677</i>	<i>4,42</i>	<i>8,53</i>
Obligationer	938.865	937.607	805.299	766.201	842.593	9,97	-10,25
Aktier mv.	48.703	50.587	46.349	32.621	38.515	18,07	-20,92
Kapitalandele i associerede virksomheder	2.968	2.153	2.021	1.908	3.461	81,44	16,62
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	19.283	16.858	16.623	18.544	20.491	10,50	6,26
Aktiver tilknyttet puljeordninger	121.072	128.792	114.046	114.947	135.007	17,45	11,51
Immaterielle aktiver	12.040	12.009	10.765	12.117	13.593	12,18	12,90
Grunde og bygninger	14.553	12.719	11.691	10.627	16.576	55,98	13,90
Øvrige materielle aktiver	8.639	10.529	11.313	11.939	13.886	16,32	60,74
Skatteaktiver	3.935	3.128	3.366	4.525	4.810	6,30	22,24
Aktiver i midlertidig besiddelse	7.748	1.758	1.384	2.120	3.768	77,70	-51,37
Andre aktiver	459.364	462.211	354.111	336.540	399.916	18,83	-12,94
Periodeafgrænsningsposter	3.885	3.765	3.357	3.727	3.787	1,63	-2,50
Aktiver i alt	6.501.047	6.755.595	6.473.434	6.441.603	6.944.115	7,80	6,82
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	409.750	392.286	305.841	316.985	231.340	-27,02	-43,54
Indlån	1.869.398	1.978.791	1.832.545	1.867.968	2.021.848	8,24	8,16
<i>Indlån ex. repo</i>	<i>1.869.398</i>	<i>1.892.935</i>	<i>1.689.821</i>	<i>1.686.788</i>	<i>1.826.733</i>	<i>8,30</i>	<i>-2,28</i>
Udstedte obligationer	3.079.120	3.212.631	3.320.239	3.270.293	3.590.718	9,80	16,62
Øvrige forpligtelser	11.925	20.013	20.010	6.912	5.572	-19,40	-53,28
Periodeafgrænsningsposter	1.939	2.022	1.826	1.727	1.718	-0,55	-11,40
Gæld i alt	6.028.823	6.274.984	6.016.550	5.986.563	6.460.349	7,91	7,16
Hensatte forpligtelser	12.404	12.293	11.160	13.507	8.810	-34,78	-28,98
Efterstillede kapitalindskud	70.675	65.094	51.718	45.779	57.844	26,35	-18,16
Egenkapital	389.145	403.224	394.006	395.753	417.112	5,40	7,19
Passiver i alt	6.501.047	6.755.595	6.473.434	6.441.603	6.944.115	7,80	6,82

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Bilag 2: Kreditinstitutternes nøgletal 2015–2019

	2015	2016	2017	2018	2019
	<i>pct.</i>				
Kapitalprocent	19,81	20,74	22,14	21,69	22,47
Kernekapitalprocent	17,62	18,41	19,72	19,79	19,96
Egentlig kernekapitalprocent	16,16	16,43	18,09	17,86	18,05
Egenkapitalens forrentning før skat	8,97	12,29	13,51	10,14	9,18
Egenkapitalens forrentning efter skat	6,77	9,84	10,83	8,12	8,52
Indtjening pr. omkostningskrone (kr.)	1,44	1,74	1,97	1,67	1,55
Akkumuleret nedskrivningsprocent	1,79	1,52	1,21	1,15	1,07
Periodens nedskrivningsprocent	0,18	0,09	-0,01	0,04	0,08
Udlån i forhold til egenkapital (forhold)	10,86	10,75	10,74	11,10	11,00
Samlede risikoeksponeringer (mia. kr.)	2.060	2.041	1.819	1.850	1.916

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.